

Viburnum 'Pragense' is een bladhoudende en zeer winterharde Viburnum. Het glanzende blad en de voorjaarsbloei zijn sierwaarden. Johan van Tuinen gebruikt de heester graag als solitair. 'Maar ook in een gemengde haag voldoet hij prima.'

Tekst en fotografie: Emiel van den Berg

Het uitgebreide geslacht Viburnum kent veel vertegenwoordigers en een variatie aan verschijningsvormen. Er zijn circa 200 soorten. Grofweg is de indeling bladverliezend en bladhoudend te maken. Bekende bladverliezende soorten zijn de winterbloeiers *V. x bodnantense* en *V. farreri*. Voor het voorjaar gaat de hoofdrol naar de Japanse sneeuwbal *V. plicatum*, de Gelderse roos *V. opulus* en de gewone sneeuwbal *V. opulus* 'Roseum'. Ook de groep bladhouders is divers. Niet elke wintergroene soort houdt overigens even overtuigend zijn blad vast waardoor sommige beter half-wintergroen genoemd kunnen worden. De meeste bladhouders bloeien aan het einde van de winter of in het vroege voorjaar.

Viburnum behoorde lange tijd tot de Caprifoliaceae, de kamperfoelie-achtigen. Tegenwoordig is het geslacht ingedeeld bij de Adoxaceae, de muskuskruidfamilie. Sambucus is de bekendste familiegenoot. Minder bekend is het muskuskruid zelf, Adoxa. De geslachtsnaam Viburnum is afgeleid van een oude Latijnse plantennaam. De naam zou een verbastering zijn van het Latijnse woord 'viere' wat buigen betekent en verwijst naar de buigzame takken van onder andere *V. tinus*. Deze takken werden vroeger veel voor vlechtwerk gebruikt.

FRIESE KOU

Bij de wintergroene Viburnum kiest Johan van Tuinen, eigenaar van Van Tuinen TuinService, overtuigend voor *V. 'Pragense'*. De soortnaam verwijst naar Praag wat aangeeft dat de plant flinke kou trotseert. In Duitsland heet de plant 'Prager Schneeball', of wel Praagse sneeuwbal. "Ik woon en werk in het noordwesten van Friesland en deze Viburnum-soort overleeft probleemloos de Friese winterkou."

V. 'Pragense' is een forse, wat grillig groeiende heester die tot ruim 2 meter hoogte en breedte groeit. In verhouding zijn de min of meer horizontaal groeiende twijgen dun, waardoor ze wat kunnen afhangen, zeker wanneer de heester in

Viburnum 'Pragense'

Plantnaam: Viburnum 'Pragense' - Praagse sneeuwbal

Groevorm: circa 2 meter hoge en brede heester

Blad: eivormig-elliptisch, glanzend groen

Bloem: crèmewit, in grote bloemschermen

Bijzonderheden: bladhoudend, zeer winterhard

JOHAN VAN TUINEN:

'Geschikt als solitair en haagplant'

volle bloei staat. Het glanzendgroene geribbelde blad is eivormig tot elliptisch en tot maximaal 10 cm lang. Aan de onderzijde is het licht behaard. De bladtop loopt spits toe en de bladrand is iets omgebogen. "Het blad heeft een mooie, dekkende kleur. De bovenzijde glanst, de onderzijde is wat doffer. Net een medaille", stelt Van Tuinen.

In april en mei bloeit *V. 'Pragense'*. De kleine bloemen staan in grote bloemschermen. In knop zijn de bloemen nog zachtroze, maar eenmaal geopend is de kleur crèmewit. "Het zijn prachtige bloemschermen. Groot ook want elk scherm heeft zo'n 15 cm doorsnede." De geur is bescheiden. "Niet zo als bij bijvoorbeeld de half wintergroene *V. burkwoodii*. Die groeit ook iets meer gedrongen. Ik gebruik de soorten daarom nog wel eens bij elkaar." Na de bloei vormt Viburnum 'Pragense' weinig opvallende bessen.

GOLVENDE HAAG

Van Tuinen kiest ook voor *V. 'Pragense'* vanwege de karakteristieke habitus. "De heester heeft al vanaf jonge plant een decoratieve habitus. Daaraan hoef je niets te snoeien." Hij vindt deze

Viburnum daarom een prima solitair. "In volle bloei en met zijn glimmende blad is het een heester die allure uitstraalt." Als onderbegroeiing kiest hij liefst iets neutraals. Bijvoorbeeld *Bergenia 'Bressingham White'*. "Een prachtige combinatie van planten die je allebei niet zoveel in tuinen tegenkomt." Ook als haagplant is de Praagse sneeuwbal te gebruiken. Van Tuinen maakt dan liefst combinaties. Zo plantte hij ooit een haag van *P. laurocerasus 'Rotundifolia'* met hier en daar *V. 'Pragense'*. "Het glanzende en lichtgroene blad van de eerste contrasteert dan met het glanzende donkergroene blad van de tweede. Een mooie, wat golvende haag die slechts één keer zomersnoei verlangt."

Van Tuinen gebruikt soms ook *V. rhytidophyllum*. Deze soort is wat grover qua groei en blad. "Hij groeit uit tot een mooie volle heester. Vooral als hij wat ouder is. In een park in Leeuwarden kijk ik vaak naar een exemplaar van 50 tot 60 jaar oud. De takken hangen wat door, dat maakt hem nog mooier." Tot slot een opmerking van Van Tuinen: "Zowel *V. 'Pragense'* als *V. rhytidophyllum* vraagt wel voldoende ruimte."